



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 336/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. E. H., S., zastúpeného advokátom JUDr. M. Ď., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 39 C 67/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. E. H. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. apríla 2013 doručená sťažnosť Ing. E. H., S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv

a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 39 C 67/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že „Sťažovateľ osobne podal dňa 03. 12. 2007 do podateľne Okresného súdu Bratislava-5 platobný rozkaz čís. k.: 39C 67/2007 vydaný dňa 20. 03. 2007 s tým, aby vyznačili právoplatnosť a jeho vykonateľnosť. Na sprievodnom liste boli vyznačené všetky kontakty na advokátsku kanceláriu.

PZ navrhovateľa JUDr. M. Ď., advokát, formou e-mailu potom niekoľkokrát urgoval Okresný súd Bratislava-5, aby vyznačil právoplatnosť platobného rozkazu a vrátili ho späť na adresu advokátskej kancelárie. Tieto snahy zostali bez odpovede.

Sťažovateľ má za to, že Okresný súd vo veci vôbec nekoná. Má za to, že vyše 6 rokov od podania žiadosti o vyznačenie právoplatnosti platobného rozkazu je neprimeraná doba.

Vzhľadom na tieto skutočnosti je sťažovateľ po vyše 6 rokov nekonania bez akéhokoľvek výsledku, má za to, že vznikajú neodôvodnené prietahy v konaní, dĺžka tohto rutinného úkonu je neprimerane dlhá...“.

Podľa sťažovateľa „Zdlhavosť postupu v konaní nezavahuje súd zodpovednosti za prietahy v konaní, ak nečinnosťou, nesprávnou organizáciou svojej práce, alebo inými nedostatkami vo svojej činnosti prispeje k tomu, že konanie o práve občana trvá neúmerne dlho. ... Zo súdneho spisu, sp. zn.: 39C 67/2007, vedeného od 03. 12. 2007 Okresným súdom Bratislava-5... nepochybne vyplýva, že na vzniku a pretrvaní nepriaznivého a nežiaduceho stavu v dĺžke celého konania v danej veci, majú podiel predovšetkým nedostatky v činnosti tohto súdu, tak ako boli uvedené vyššie, čo viedlo k zbytočným prietahom v konaní.“.

Sťažovateľ si v sťažnosti uplatnil primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 500 €, priznanie ktorého odôvodňuje „pretrvávajúcim pocitom neistoty, márnosti a nespravodlivosti, pričom tieto negatívne pocity vyvolané postupom súdu spôsobujú sťažovateľovi permanentný stres pre spor trvajúci už viac ako 6 rokov. Navrhovateľ pracuje

ako živnostník a tieto okolnosti nemajú priaznivý vplyv ani na jeho prácu, najmä čo sa týka sústredenia a pokoja na tak náročné povolanie. Sťažovateľ žiada odstránenie tohto stavu právnej neistoty.“

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd sťažnosti vyhovel a vydal tento nález:

„Základné právo Ing. E. H... na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, bolo postupom Okresného súdu Bratislava-5 v konaní vedenom pod č. k. 39C 67/2007, porušené.

Okresnému súdu Bratislava-5 sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č. k. 39C 67/2007 konal bez zbytočných prieťahov.

Ing. E. H. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 500.-EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava-5 povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu...

Okresný súd Bratislava-5 je povinný zaplatiť Ing. E. H. trovy konania z titulu právneho zastúpenia vo výške 277,88 EUR... na účet advokáta... otvorený v Z., a. s.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 39 C 67/2007 dochádza k porušovaniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa odseku 2 citovanej právnej normy ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil možnosť podať sťažnosť na prietahy v súdnom konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto

podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou

ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Ústavný súd konštatuje, že zo sťažnosti nevyplýva, že by sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu sťažovateľom podaná bola. Sťažovateľ o tom ani ústavnému súdu nepripojil žiadny dôkaz (§ 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde), hoci je to jeho povinnosť, a za takýto dôkaz nemožno považovať iba jeho tvrdenie, že viackrát urgoval okresný súd, aby vo veci konal.

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ, ktorý je kvalifikovane právne zastúpený, sťažnosť na prietahy v konaní nepodal a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd, opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04), dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona o súdech neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť z dôvodu neprípustnosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade

zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným preťahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júna 2013